

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

Lederen af Mødrehjælpsinstitutionen i København, cand. jur. Vera Skalts, oplyser i en Artikel i „Socialt Tidsskrift“ i April 1943 paa Grundlag af en Statistik fra 1940—42, at økonomiske Grunde var Hovedaarsagen i over en Trediedel af de Tilfælde, hvor Kvinder ønskede Svangerskabsafbrydelse, og medvirkende Aarsag i over Halvdelen, og at økonomiske Vanskeligheder for de gifte Kvinder, der ønskede Svangerskabsafbrydelse, var Hovedaarsagen eller medvirkende Aarsag i saa godt som alle Tilfælde. Det viser, at man ogsaa som Supplement til Svangerskabsloven bør sætte ind med økonomisk Hjælp.

Den almindelige Moderskabshjælp, som man efter min Mening bør yde, skal have det Udgangspunkt, at enhver Kvinde, udearbejdende eller hjemmearbejdende, skal have Ret til fornøden Hjælp i Anledning af Fødsel. Denne Hjælp er en Hjælp til Barnet og dets Forældre, saavel Faderen som Moderen, og den bør gives under en saadan Form, at Byrden lignes paa alle Samfundsborgere, hvad enten det sker alene ad Skattevejen eller ad andre Veje. Ingen særlige Forpligtelser maa lægges paa Arbejdsgivere, som beskæftiger Kvinder, idet Kvinderne da maa betale derfor ved Afskedigelse, ved forøgede Vanskeligheder ved at faa Arbejde og ved lavere Løn.

En saadan Barselhjælp bør af praktiske Grunde omfatte alle fødende Kvinder, og der bør principielt ikke gøres nogen Forskel paa den hjemmearbejdende og den udearbejdende Moder.

Der maa naturligvis træffes Foranstaltninger til, at Sygekassen eller en offentlig Kasse bærer de normale Udgifter til Jordemoder og Læge, og herunder maa sikres Adgang til Narkose til Lindring af de værste Smarter under Fødselen, naar det er medicinsk forsvarligt. Endvidere bør der gives Hjælp til Dækning af andre Udgifter, som normalt følger med en Fødsel, og en Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste i den Tid, Kvinden ikke er i Stand til at udføre sit Arbejde. For den hjemmearbejdende Husmoder vil dette sidste sige, at der maa skaffes hende ekstra Hjælp i Hjemmet i den Periode, i hvilken hun ikke kan udføre sit vanlige Arbejde, og for den udearbejdende, at der gives hende Erstatning for den Indtægt, hun gaar Glip af ved ikke at kunne udføre sit Erhvervsarbejde. Dette sidste finder, som nævnt, allerede Sted i et vist Omfang, nemlig for Fabriksarbejdskere. Fabriktilsynet staar daglig over for Forespørgsler fra Sygekasser og andre, om den

og den Virksomhed eller det og det Arbejde er undergivet Fabrikloven. Svarer vi bekræftende, faar vedkommende denne ekstra Barselhjælp; maa vi svare benægtende, kan vedkommende ingen Barselhjælp faa. Denne Forskelsbehandling kan ikke opretholdes. Hvad enten man arbejder paa Fabrik, paa Lager, paa Kontor, i Butik, i Restauration eller hvad anden Beskæftigelse som nævnes kan, bør der sikres Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste.

Kvindeorganisationerne har foretaget mange Henvendelser i Tidens Løb for at faa en forsvarlig Moderskabshjælp indført. Socialreformen betød et Fremskridt i Forhold til det tidligere gældende, men herved kan vi ikke blive staaende. Den igennem en Aarrække aftagende Fødselshyppighed, som ganske vist har ændret sig noget de sidste Aar, virkede til, at flere fik Øjnene op for Nødvendigheden af at foretage en Udvidelse af de gældende Hjælpeforanstaltninger og at gaa nye Veje. Befolkingskommissionen afgav forskellige Betænkninger, hvor ogsaa Spørgsmaalet om Moderskabshjælp blev behandlet. Dette Spørgsmaal skilles ud fra de øvrige Spørgsmaal og tages op til fortsat Overvejelse med Henblik paa en hurtig Løsning.

Det Slid paa Kvindens Nerver, som følger med økonomiske Bekymringer før Fødselen og den nærmeste Tid efter, vil ved Gennemførelsen af en virkelig Moderskabshjælp formindskes ikke alene til Fordel for Kvinden, men ogsaa til Fordel for den kommende Slægt. Gennemførelsen af en saadan Barselhjælp betyder, at Moderskabet placeres paa rette Maade.

Jeg er klar over, at Gennemførelsen af en forsvarlig Moderskabshjælp vil medføre en betydelig Udgiftsforøgelse, men denne Reform er saa paakrævet, at den ikke kan udskydes, ligesom Løfterne ved Svangerskabslovens Gennemførelse maa holdes. I det lange Løb vil det utvivlsomt ogsaa betale sig at foretage en saadan forebyggende og sundhedsbevarende Foranstaltning.

Jeg skal derfor tillade mig at henstille til den højtærede Arbejds- og Socialminister, at Gennemførelsen af en virkelig forsvarlig Moderskabshjælp tages op til snarlig Behandling.

Et særligt Spørgsmaal, som ogsaa trænger sig paa, er Etableringen af et passende Antal Fødehjem.

Som Forholdene er, er Adgangen for gifte Kvinder til at føde paa Fødehjem eller Sygehuse illusorisk. De ugifte er i denne Henseende betydelig bedre stillet, idet de i Barseltilfælde har Adgang først og frem-